

Вр. 1254

ПО ЗВАНИЧНИМ ПОДАЦИМА — ПО ZVANIČNIM PODACIMA

КРАЉЕВИНА СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА
KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA
KRALJEVINA SRBOV, HRVATOV IN SLOVENCEV

АЛМАНАХ — АЛМАНАН

СВЕЗАК **III.** SVEZAK

ДЕО **7, 8, 9** DIO

1927.—1928.

САСТАВИО И УРЕДИО

VIKTOR MANAKIN

ГЛАВНО УРЕДНИШТВО АЛМАНАХА СХС: ЗАГРЕБ, VI.
KOMISIONALNA NAKLADA NADBISKUPSKE TISKARE U ZAGREBU.

Предговор. — Predgovor.

I. СВЕЗАК АЛМАНАХА СХС (1., 2. и 3. део) за годину 1921./22. донео је приказ државног, културног и економског живота младе Краљевине, уређен по покрајинама.

3. Екон.-финансијски део поновили смо засебним издањем г. 1923.

II. СВЕЗАК АЛМАНАХА СХС (4. и 5. део) за год. 1924./25. посветили смо детаљном приказу

појединих грана привредног живота Краљевине СХС и првом комплетном трговачком адресару Краљевине СХС (са пописом свих банака, индустрија и трговаца по браншама).

6. ДЕО АЛМАНАХА СХС издали смо године 1925. засебно као Приручни именик пошта, телеграфа и телефона СХС.

III. свезак Алманаха СХС (7., 8., 9. део) 1927.—1928.

У 7. Делу

Прикупили смо најновије податке о целокупном државном, културном и привредном животу народа Срба, Хрвата и Словенаца, и то искључиво по најновијим аутентичним подацима, примљеним директно од односних Министарстава, власти, установа и организација.

У сваком одељу читалац ће наћи мноштво важнијих података и адреса, а много је материјала и први пут штампано за ширу јавност.

ПОСЕБНО ИСТИЧЕМО:

Историјску хронологију од постанка Краљевине СХС у форми летописа важнијих догађаја и општи географско-статистички преглед наше земље у форми приручне статистике. Ти би прегледи имали да постану базом сличних прегледа на челу свих даљих издања Алманаха СХС.

Преглед свих скупштинских сазива и списак свих закона примљених у Народним Скупштинама по ресорима појединих министарстава. Те прегледи примили смо из канцеларије Народне Скупштине с напоменом, да такав списак није још нигде публиковао.

Најновији приказ организације и рада појединих министарстава и виших државних институција поново је темељито коригиран од самих министарстава и дотичних институција, те може да послужи као званична информација.

У прегледу Културе, Просвете и Уметности први пут су штампани пописи свих наших архива, музеја и важнијих библиотека по оригиналним подацима њих самих; затим статистички преглед више и средње наставе као и преглед рада народног просвећивања по подацима одељења за средњу наставу и одсека за народно просвећивање у Министарству Просвете.

Преглед важнијих културно-просветних друштава састављен је по оригиналним подацима тих друштава. Нов попис музичких и певачких друштава саставно је за Алманах Савез хрватских певачких друштава, а преглед наше уметности и попис свих уметничких друштава, изложба, галерија, салона као и наших петакнутијих сликара, графичара и кипара дао нам је г. Миленко Ђурић.

Судбено устројство и спискове судова и адвоката донели смо на основу података Министарства Правде и виших покрајинских судбених установа.

У одсеку Вера доносимо први пут комплетан приказ организације свију конфесија. Особито је тешко било приказати организацију римокат. цркве, јер њезина управа за целу Краљевину још није уједињена, па смо морали прикупљати податке изравно од појединих бискупија. — За

приказ Српско-Православне цркве изашао нам је у сусрет Св. Архијерејски Синод, а за остале конфесије примили смо податке од Министарства Вера и виших установа хрв. старокатоличке, евангеличке, лутеранске и калвинске цркве, равнатељства грко-кат. семеништа и муфтије за Хрв. и Слав. у Загребу и Савеза јеврејских вероисповедних општина у Београду.

Приказ војске и морнарице љубазно су нам послали, као и прошле године, Министарство Војске и Команда морнарице у Земуну.

У одсеку саобраћаја иза темељних података о нашим жељезницама, примљених од Генералне Дирекције Држ. Жељезница, посебно смо пажљиво посветили нашем поморству, у којем настојању су нас особито потпомогле: Дирекција поморског саобраћаја и централа Јадранске Страже у Сплиту. Занимљива је такођер статистика нашега пловног парка и речне пловидбе, примљена од Дирекције речног саобраћаја.

Статистички преглед пошта, телеграфа и телефона и чековног поштанског промета примили смо од Министарства Пошта и Телеграфа и Дирекције поштанске штедионице.

Одељак Народни Здравља састављен је на основу података Министарства Народни Здравља и Централног хигијенског завода у Загребу.

Приказ организације Соколства примили смо изравно од старешинства трију Соколских савеза.

Приказ појединих грана спорта и туризма штампан је на основу података Одсека за саобраћај путника и туриста у Министарству Трговине и Индустрије и појединих виших спортских и туристичких организација.

У одељку социјалне политике одличне податке пружили су нам Инвалидско одељење Министарства Социјалне Политике и Централни секретаријат радничких комора.

У приказу друштвеног живота није нам успело ни овај пут да прикупимо прегледи свих важнијих странака у Скупштини, па зато нисмо могли штампати ни оне прегледи, које смо већ били примили. Узрок томе треба ваљда тражити у великој живахности страначког рада у последње време. Ипак се надамо, да ће нам поћи за руком да код идућега издања свратимо на Алманах СХС пажљиво и осталих главних секретаријата.

Занимљив приказ о Русинима у Краљевини СХС примљен је од Русинског народног просветног друштва у Руском Керестуру.

Приказ филателије уредио нам је као и у II. свеску познати филателистички критичар г.